

M'expliques un conte?

“El primer coneixement de la llengua escrita no ha trobat encara cap itinerari més ric, més acolorit i més atractiu que un llibre de contes. Els contes són, encara ara, “la primera matèria” per als primers col·loquis entre mare i fill. Les seves paraules tenen un sentit, un pes, un gruix inigualable, perquè han estat fixades, d’una en una, en un procés de creació col·lectiu, únic al món per la seva durada i complexitat. Des dels primeríssims anys de vida, el nen ha de tenir un instrument que l’ajudi a construir sòlides estructures a la seva fantasia, a reforçar la seva capacitat d’imaginació”.

Gianni Rodari

Tal com diu el pedagog italià G. Rodari, els contes obren les portes de la imaginació i la fantasia de l’infant. El conte proporciona plaer i gaudi, imaginació, expressió... i només pel fet de ser-ho, ens fa entrar en un món màgic, afectiu i simbòlic.

Els contes són joguines?

Quan un infant arriba a l’escola bressol els contes són un objecte més del seu entorn. Poc a poc, en va descobrint la utilitat i ho fa amb les eines que té al seu abast: mossegar-lo, arrossegant-lo, mirar-lo (sovint del revés...). A mesura que l’infant va creixent, ja és capaç de manipular els contes d’una manera més precisa: pot passar pàgines, observar les imatges, compartir-lo amb l’adult, els companys... Tot això el farà gaudir d’aquest objecte que li parla a través de l’adult i és gràcies a aquesta interacció carregada de fort contingut emotiu (mirades, to de veu, carícies...) que aquest objecte acaba esdevenint la joguina preferida de l’infant.

Quins contes escollim per aquestes edats?

En aquest curs hem fet una formació sobre contes i en tenim de la biblioteca Artur Martorell . Busquem contes apropiats per als infants de 0-3 anys. A l’hora de seleccionar quins contes formaran part de la nostra petita biblioteca tindrem present:

1. Que el conte tingui en compte l’etapa madurativa en què es troba el nen: des de llibres amb imatges senzilles i sense text fins a llibres amb imatges una mica més complexes i amb un petit text afegit
2. Que les nenes i nens d’aquestes edats utilitzen tots els sentits per llegir, per això buscarem contes: de tocar, d’escoltar, de mirar, amb petites sorpreses ...
3. Que els contes escollits puguin resistir la manipulació, de vegades no gaire suau, dels infants.
4. Contes on el contingut sigui conscient del gènere i es pugui veure tota la realitat del món que tenim.

La situació dels contes a l'estança depèn de l'edat de l'infant

En els infants més petits, la veu, les moixaines i els jocs corporals són la base d'un món sonor. Els nens i nenes d'1-2 anys tenen els contes en una prestatgeria al seu abast i d'altres que mirem junts. S'ofereixen durant unes estones determinades deixant que el nen els manipuli al seu ritme. Els nens de 2-3 anys tenen els contes en un espai de l'estança al seu abast i durant les estones de joc lliure els miren intentant complir uns hàbits que prèviament han estat establerts: els mirem en un lloc determinat, els desem en acabar, col·laborem en la seva reconstrucció quan és malmeten...

A la placeta tenim el bagul de contes que els poden veure amb les mares i pares, aprofitant moments de l'acollida o el comiat.

La nostra proposta pedagògica

Serà la mestra o el mestre qui iniciarà l'infant (sempre respectant el seu desenvolupament evolutiu) a:

- Manipular correctament els contes.
- Gaudir de la descoberta del llibre.
- Fer la primera lectura d'imatges. primer i després d'escenes.
- Relacionar imatges amb el seu entorn.
- Aprendre a compartir i respectar el conte.
- Mantenir l'atenció durant una estona.
- Descobrir un món fantàstic.

L'hora del conte

Hi ha una estona, cada dia, que es pot dedicar a explicar contes. Els contes per explicar poden ser molt variats: contes populars, contes d'històries quotidianes, contes sorpresa, contes de creixement. Cal que sempre portin un suport visual (als infants d'aquestes edats els és gairebé impossible seguir el fil d'un conte només explicat). Acostuma a ser el mestre o la mestra qui els explica, fent servir tot tipus de recursos: titelles, ninots de peluix, capsos sorpresa.

És imprescindible establir un ritual a l'hora d'explicar un conte:

1. Introducció amb un "element màgic". Si preparam una bona introducció, tenim assegurada l'atenció del nostre públic. Hem d'aconseguir que tothom entri dins la màgia del conte: és emocionant veure els seus ulls ben oberts, les seves cares embadalides... mentre esperen com arriba o bé qui ens portarà el conte. El conte pot arribar de moltes i variades maneres, tot depèn de la nostra imaginació: dins d'una capsa, dins d'una maleta, el pot portar una fada... Una de les introduccions que els agrada molt és una capsa que tenim plena de "pols de lluna"; la mestra o el mestre o bé un infant obre la capsa a poc a poc i reparteix una mica de pols per

cada nen: ara ja tots tenim la màgia dels contes damunt del nostre cos i ja pot començar el conte...

2. El conte. La mestra o el mestre explica el conte que ha escollit amb els recursos de què disposa (titelles, conte...) començant amb paraules màgiques del tipus "hi havia una vegada", potenciant sobretot el vincle afectiu-comunicatiu entre narrador i públic. És important no variar gaire els contes amb nens d'aquesta edat, ja que també és bo que ells vagin sabent que passarà. El paper del narrador és molt important, ja que si qui explica viu aquest conte contagiarà el seu entusiasme al seu públic encara que hagin sentit el conte vint vegades!!!

3. L'acomiadament: no ens podem oblidar mai d'acabar el conte amb una fórmula màgica del tipus: "vet aquí un gos, vet aquí un gat, que aquest conte s'ha acabat", i cal tancar també la porta màgica que hem obert durant la introducció: cal desar la pols un altre cop a la capsa, posar el conte dins la maleta...

Els contes a casa, a la natura...

Les famílies tenen recursos per anar a les biblioteques o espais familiars a escoltar contes amb els infants. Són moments de gaudi que poden compartir junts. A l'escola, els infants grans poden anar a la biblioteca de l'escola pública Palma de Mallorca i una mestra els explica contes.

El contacte directe, la vostra veu i els gests són el millor regal que els hi podeu fer. Una cançó, una petita història, una moixaina és el que necessiten les nenes i els nens. I també viure junts una història màgica, sorprenent i que el propi infant us sorprengui explicant un conte o un fet, a la seva manera i amb la gràcia que ho saben fer. I, a les hores, fem servir robes, vestits, sofàs, taules... I així passaran estones... I podreu veure com aquest nen o nena preferirà la vostra presència o l'atenció, enlloc dels contes en pantalles.

I per acabar...

A l'escola bressol municipal Can Dragó posem el nostre particular gra de sorra fent que els contes siguin els millors companys de joc per als nens abans que s'enfrontin a la complicada tasca d'aprendre a llegir. Si després aquests nens i nenes esdevenen bons lectors, haurem contribuït a fer-los el millor regal que es pot fer a algú: "l'amor als llibres", ja que llegint podem viatjar a móns plens de fantasia, podem trobar els millors amics i les més meravelloses aventures i mai no ens avorrirem ni ens sentirem sols!!!

EBM Can Dragó

Sant Jordi, 2022